

Turkijos Armija Laipsniškai Mobilizuojama

PRIE RUSIJOS SIENOS SUKONCENTRUOTA 300,000 TURKŲ

Vyriausioji karo taryba pradėjo posėdžius

ANKARA, Turkija, vas. 20. — Antradienį susirinko posėdis vyriausioji Turkijos karo taryba. Ji posėdžiaus apie savaitę laiko. Svarstys koordinavimą Turkijos, Britanijos ir Francūzijos karo pajėgų. Posėdžiuose dalyvaus ir karinės taktikinių, britų ir francūzų, komisijos.

Karo tarybai susirenkant, Turkijos spauda išėjo su pareiškimu, kad visas pasaulis turi padėti Suomijai kvoti raudonosios barbarus. Ankaros kariniuose rateliuose kalbama, kad šimtai tūkstančių naujų kareivių, jų tarpe čekų legionai, dabar ruošiami karui, bus pasiųsti į artimuosius rytus taktikinių garnizonams sustiprinti.

Turkija jau visą mėnesį laiko laipsniškai mobilizuoja sa-

vo kariuomenę. Vien Rusijos pasieny, Kaukaze, paskirstyti apie 300,000 kareivių. Tai tris kartus didesnis kareivių kiekis, nei kad Turkija čia laiko normaliais laikais.

Turkijos pasieniais paskelbtas karo stovis. Kariuomenė mobilizuojama remiantis nepaprastų krašto apsaugos įstatymų.

Artimoj ateity Turkijos prezidentas Inonu ir generalinis štabas apžiūrės Graikijos ir Bulgarijos pasienius. Rusijos pasienis jau apžiūrėtas.

Francūzijos artimųjų rytų armijos komandotojas, generolas Maxime Weygand, šiomis dienomis pareiškė, kad jis ir jo kariuomenė prisiruošę veiksmams. Jie jaučiasi kaip ugniesiniai laukia alarmo.

CLEVELAND, O. — Ašarinės bombos liko panaudotos, kai Holy Redeemer katalikų parapijos parapijonai užsispyrė neįsileisti naujo klebono ir reikalavo, kad būtų grąžintas senasis.

PLANAS AMERIKOS REIKALAMS TVARKYTI PARUOŠTAS

Prieš porą metų republikonų partijos vadai paskyrė komitetą iš daugiau kaip 200 asmenų Jungt. Valstijų politikams, ekonominiams ir socialiam gyvenimui išanalizuoti ir paruošti rekomendacijas, kokia linkme partija turėtų žengti, kokius įstatymus turėtų palikti, taisyti ar išleisti, į kokias gyvenimo sritis ypatingo dėmesio kreipti, ir kt. Darbui vadovavo Glenn Frank, buvęs Wisconsin universiteto prezidentas.

Dabar komitetas paskelbė savo darbo vaisius — planą. Dokumentas ilgas, 28,000 žodžių. Čia tik keletas pagrindinių punktų paduodama:

1 — Jungt. Valstijos turi vengti karo ir turi palaikyti griežtą neutralumą; 2 — Jungt. Valstijų apsaugos pajėgos turi būti pakankamai stiprios; 3 — Jungt. Valstijų prekybos sutartis turi užgirti taip senatas, kaip ir atstovų rumai; 4 — Nacionalis Darbo Santykių Aktas turi būti pataisytas; Aktui vykdyti administracinės ir juridinės funkcijos turi būti atskirtos; 5 — žemės ūkio programa turi būti tokia, kad skatintų ūkininkus juo daugiau ūkio produktų paruošti ir duotų jiems galimybę juo daugiau pramonės produktų įsigyti; 6 — privati iniciatyva turėtų būti ugdoma "apsaugos" priemonėmis vietoj "suvoržankių" valdžios priemonių; 7 — sumažinimas 20 nuosimčių valdžios išlaidų kartu su gaivėjantia šalies produkcija ir bizniui duotų galimybę subalansuoti biudžetą 1942 m.; 8 — augšti takais didelės pajamos turėtų būti numušti; 9 — kiti kurie nepaprasti takai bizniui turėtų būti panaikinti; 10 — suteikta prezidentui galia veikti valdžios klausimais opiais momentais turėtų būti panaikinta; aukso standartas sugrąžintas; 11 — visi reikalingi pašalpos turėtų gauti; 12 — socialinio užtikrinimo įstatymai turi būti

Britanija, Norvegija ir Vokietija tebesiginėja

LONDONAS, Anglija, vas. 20. — Premjeras Chamberlain parlamente pareiškė, kad neįgalima Norvegijos pateisinti: ji leidusi per daug laisvai savo vandenyse nacių karo laivams šeiminkauti, ji nesilaikiusi neutralumo.

OSLO, Norvegija, vas. 20. — Norvegijos užsienio reikalų ministeris Koht, kalbėdamas parlamente, griežtai smerkė Britaniją dėl to, kad jos laivas užpuolė Norvegijos vandenyse nacių laivą Altmak ir atėmė jam 300 britų belaisvių.

BERLYNAS, Vokietija, vas. 20. — Hitlerio vyriausybė rodo pasitenkinimo Norvegijos kritika atkreipta prieš Britaniją.

OSLO, Norvegija, vas. 20. — Britanija reikalauja, kad Norvegija internuotų nacių laivą Altmak. Norvegijos valdžia pareiškė, laivas galės išplaukti kai tik prisiruoš.

Suėmė Goeringo padėjėją

LONDONAS, Anglija, vas. 20. — Britanijos lėktuvai numušė žemės Vokietijos karo lėktuvą. Suėmė išgarsėjusį nacių lakuną. Jo vardas nepaskelbtas, bet, sakoma, lakunas esąs artimas feldmaršalo Goeringo padėjėjas. Suimtas vokiečių mėginęs nutraukti Britanijos laivų bazę paveikslus.

TORONTO, Ontario, vas. 20. — 120 kareivių užpuolė Riviera viešbutį ir sulaužė jo baldus. Paliko nelieta tik Britanijos vėliava ir karaliaus Jurgo paveikslas. Viešbučio savininkas sako, tur but įvykusi klaida.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

PARYŽIUS, Francūzija, vas. 20. — Francūzijos ir Britanijos laivynai prižiūrės, kad Norvegijos vandenys nebūtų atėity naudojami karo tikslams. Taktikiniai ketina sustabdyti visus Vokietijos laivyno karo žygius teritorijiniuose Norvegijos vandenyse, pareiškė Francūzijos atstovas.

MASKVA, Rusija, vas. 20. — Nors Suomijos pranešimas sako, kad jos apėiminų linija esanti saugi, Rusijoje reiškiamu nuomone, jogei raudonoji armija visai sulaužys Mannerheimo liniją iki ateinančio penktadienio.

LONDONAS, Anglija, vas. 20. — Kalbėdamas apie nacių laivų Altmako incidentą, premjeras Chamberlain pareiškė, kad Norvegija pasirodė visai nepaisanti, kokias tikslais vokiečių laivynas naudojasi jos teritoriniais vandenimis. Norvegija esanti nusikaltusi tuo, kad nepildė savo, kaip neutralios šalies, pareigų.

LONDONAS, Anglija, vas. 20. — Vokietijos lėktuvai antradienį atakavo laivus Anglijos pakraščiuose. Kulkosvėdžių tratėjimas girdėtas pajūrio miesteliuose, tačiau iš karto nepatirta, kiek žalos vokiečių ataka padarė.

LONDONAS, Anglija, vas. 20. — Britanija paskelbė, kad pereitos savaitės gale naciai paskandino 86,000 tonų neutralių šalių laivų. Penkiolika neutralių šalių laivų paskandinti bei įspėjimo, sako Britanijos pranešimas.

LONDONAS, Anglija, vas. 20. — Pereitą savaitę keturi vokiečių submarinai tikrai paskandinti. Du kiti submarinai, manoma, buvo taipgi paskandinti.

ISTANBUL, Turkija, vas. 20. — Paskelbtas įėjus galion krašto apsaugos įstatymas. Turkija jaučiasi turinti ruoštis bet kokiems netikėtumams pasitikti.

HELSINKIS, Suomija, vas. 20. — Nors švedija atsisakė suteikti Suomijai karinės pagalbos, Suomijoje klesti viltis,

RUSŲ ATAKOS ATMUŠTOS — SAKO SUOMIAI

DAR TRYS RUSŲ DIVIZIJOS PAVOJUJE; RUSAI TIKISI SULAUŽYTI MANNERHEIMO LINIJĄ IKI PENKTADIENIO

HELSINKIS, Suomija, vas. 20. — Rusai mėgino žygiuoti pirmyn Suvanto ežeru, Karelijos fronte. Suomiai juos sulaukė. Raudonosios armijos atakos Viborgo apylinkėse irgi atmuštos, sako suomių pranešimai antradienį. Suomių operacijoms vadovauja pats maršalas Mannerheim.

Šiaurėje nuo Ladoga ežero pavojus gresia dar trims rusų divizijoms — 6-tai, 164-tai ir 54-tai. Neoficialiais pranešimais, skaudžiausia nukentėjusi 6-toji divizija. Ji kaip ir sunaikinta.

Ši ir 18-ta divizija kartu pražudžiusios apie 37,000 vyrų, užmuštų, paimtų nelaisvėn ir sužeistų. Vėliausieji pranešimai sako, kad sunaikinę 18-tą diviziją, suomiai paėmė daug grobio, ko kito tarpe, 75 kanuoles ir 100 tankų.

Rusų atakos prieš Mannerheimo tvirtovių antrą liniją silpnėjančios. Rusų pranešimai kalba kitaip: —x—x—x—

MASKVA, sovietų Rusija, vas. 20. — Rusijos atstovai reiskia pasitikėjimą, kad raudonoji armija sulaužys suomių tvirtovių eiles iki ateinančio penktadienio, kai bus minima sovietų armijos ir laivyno 22-ą metinę sukaktis.

Karelijos fronte, sako rusų pranešimai, raudonoji armija esanti 6 mylių atstumoje nuo Viborgo. Viborgas apšaudomas.

apžiūri Panamos kanalo išorinius sustiprinimus. Pasakalbėime su spaudos atstovais jis išpėjo 21-ą Amerikos respubliką, kad Panamos kanalo apgynimas yra svarbus ne vien Jungt. Valstijoms, bet visoms šiaurės ir pietų Amerikos respublikoms.

VELESNIEJI PRANEŠIMAI

— New Yorke Welwel Warzower, komunistų partijos finansinis sekretorius, nuteistas dviem metams kalėti, nes prateitavo paspartę apgavystę.

— Vokietija sako, jos lėktuvai Anglijos pakraščiuose antradienį paskandinę tris laivus.

— Rusai skelbia paėmę suomių tvirtovę Koivisto. Suomiai nuginčijo rusų pranešimą.

— 140 rusų lėktuvų atakavo Suomijos miestus ir miestelius. Daug lėktuvų suomiai nušovė. Kitą vertus, rusai skelbia nušovę 47 Suomijos lėktuvus.

— Sovietų laikraščiai "Pravda" ir "Izvestija" tikrina, kad Rusija neketinanti reikalauti sau bazių Švedijoje.

— Iki šiol taktikiniai vengė piktis su Italija. Ateity jie ketina stabdyti Italijos laivus, kurie gabena Vokietijos anglis. Įdomajama, kaip Italija reaguos į šiuos taktikinių veiksmus.

Reikalauja daugiau pagalbos Suomijai

STOCKHOLM, Švedija, vas. 20. — Švedijos aktivistai — reikalauja daugiau pagalbos Suomijai — pasiuntė premjerui Hanssonui rezoliuciją. Ji sako, kad Suomijos frontas turi būti išlaikytas. Kitaip tariant, negalima leisti Rusijai suomių sutriuškinti. Švedai privalo eiti talkon Suomijai.

Nežiurint valdžios ir paties karaliaus Gustavo pareiškimo, kad švedijos valdžia nutarė laikytis neutraliai, visuomenė nesiliauja reikalavusi daugiau pagalbos Suomijai.

Švedijos karalius gali rezignuoti

OSLO, Norvegija, vas. 20. — Norvegijos dienraščio Tidens Tegn vyriausiasis redaktorius parašė straipsnį apie švedijos karininkų sluoksnius, reikalaujanti intervencijos į Suomijos ir Rusijos karą, gali išsuausti aštrią politinę krizę savo šaly. Gi jos pasąkoje net karalius Gustavas galės rezignuoti.

Prez. Rooseveltas apžiūri Panamos kanalo sustiprinimus

PANAMA CITY, Panama, vas. 20. — Prez. Rooseveltas

kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vakaro.

"NAUJIENOS" 1739 SO. HALSTED ST.

Turkija ruošiasi karui

ISTANBUL, Turkija, vas. 20. — Turkijos ministerių kabinetas paskelbė įėjus galion krašto apsaugos įstatymą. Tas įstatymas įgalioja valdžią paskelbti bendrą arba dalinę mobilizaciją, jeigu atrodo, kad Turkija bus priversta stoti į karą ir jeigu svetimų šalių karas liečia Turkijos interesus.

Aiškinama, krašto apsaugos įstatymo pavartojimas dar nereikšias, jogei Turkija jau ketinanti stoti karui; greičiau reiskia, kad ji ruošiasi karui. Įstatymas įgalioja vyriausybę daryti reikiamus karo sumetimaus žingsnius.

Ryšium su šiuo pranešimu vėl kalbama apie Turkijos ir Rusijos bei Vokietijos, kitų puse, karą.

Kinų armija prasta taktikiniškai japonams

HONG KONG, Kinija, vas. 20. — Vasario 13 d. japonai paskelbė, kad 50,000 kinų armija, Japonijos patronuojamo kinų režimo mobilizuota, kariaujanti prieš Chiang Kai-sheko vadovaujamus kinus. Antradienį nacionalinės Kinijos spauda paskelbė, kad jau 1,800 tų Japonijos taktikinių kinų pasidavė nacionalistams, dar pasiėmė 1,500 šautuvų ir 20 kulkosvėdžių.

Kitoj vietoj pasidavė 500 kinų nacionalistams. Gaunama žinių, kad visa japonų mobilizuota kinų kariuomenė pakrikusi. Kinai prasti japonų taktikiniai.

Chicagai ir apiešinkel federalio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Debesuota; vidutinio stiprumo ir apistipriai šiaurės vėjai; saulė teka 6:39 v. r., leidžiasi 5:29 v. v.

Rusai sakosi neperėję Turkijos rubežiaus

MASKVA, sovietų Rusija, vas. 20. — Rusijos žinių agentūra Tass kalba, kad pranešimas, jogei sovietų kariuomenės kontingentas perėjęs Turkijos rubežius, esąs grynas žiurimas. Pranešimas sakė, kad rusai perėję Turkijos rubežius Kaukaze.

Du Vokietijos laivai mėgins praslikti blokadą

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, vas. 20. — Du Vokietijos laivai rado prieglaudą Tanipico uoste, kai karas prasidėjo. Jie yra Indarwald ir Phrygia. Šitie laivai paskutinėmis dienomis pasiėmė kuro. Manoma, jie ruošiasi plaukti į Vokietiją ir mėgins taktikinių blokadą praslikti.

Šaukia liudyti kongreso komitetui tris sekretorius

WASHINGTON, D. C., vas. 20. — Atstovų rūmų komitetas, domiuojamas Darbo Santykių Tarybos priešų, ieško Tarybos nusikaltimų. Ryšium su tyrinėjimu komitetas pašaukė liudyti tris prez. Rooseveltto kabineto narius — vidaus reikalų sekretorių Ickesą, darbo sekretorių p-lę Perkins ir laivyno sekretorių Edisoną.

Komitetas nori patirti, ar kartais Darbo Taryba nenukariodė kontraktorių, kurie nesilaiko Darbo Santykių Akto nuostatų.

Teroristai grasina Airijos teatrams

DUBLIN, Airija, vas. 20. — Airijos teroristai išklajavo išpėsimus teatrams. Esą, teatrams gresias pavojus, jeigu jie Airijoje nesiliaus rodė filmas pagamintas Anglijoje.

ŠLIUPTARNIAI

Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių gyvenimo tais laikais, kada labai aštri kova ėjo tarp laisvamanių ("šliuptarnių") ir katalikų ("kryžiuočių").

Šita tiesos ir kovos romanas skirtas dr. Jonui Šliupui
AL. MARGERIS

(Tęsinys)

IV.

"Be kruvinų rankų Amerikoje dolerių daug neuždirbsi ir Lietuvon dažnai nesiuntinėsi"

Po dviejų savaitėjų, ilgų kaip du amžiai, Rokas gavo algą. Dar ne visai teatsilgusi pirštai paėmė jis mažą voką, ant kurio buvo užrašyta \$24.00. Žiūrėjo jis išplėstomis, kaip čerpės, akimis į stambia skaitlinę ir prieš ją pastatytą ženklą, jam dar npažįstama. Jisai, mat, dar nesuprato dolerio simbolio \$ ir nežinojo jo galybės... Antanas dirtelėjo į jį ir norėjo sakyti: "Kišk, Rokai, į kišenę. Ką čia dabar džiaugiesi, lyg mažas vaikas," bet susilaikė, nieko nesakė, tik lengvai šyptelėjo. Rokas, vis dėlto, tatau pastebėjo ir skubiai įkišo voką į kišenių, sykiai su ranka. Ir iš rankos nepaleido. Ne. Tik spaudė—spaudė pabrinkusiais, randuotais pirštais, skausmo, tarsi, visai nebejausdamas, o tik malonumą... Net ir tada, kai sprogo ne seniai tesugiję jo pirštų rėžiai, sunkėsi kraujas ir vilgė voką su doleriais, jis skausmo nebejaudė, o tik tiktai malonų pavasarinio vėjelio kišenėje dvelkimą, jo degančių pirštų vėdinimą... Ir tik glaudėsi, tik spaudėsi prie dolerių jo pirštai, kraujas, siela — visa jo butybė. Širdis užsiliepsnojo neapsakomu džiaugsmu ir beldėsi krutinėje, tarytum tik ką sučiuptas ir narvę įkalintas paukštėlis. Ruškana nuotaika, kuri per visas dvi savaites laikė jo veidą sužnybusi, suražinusi, dabar jį paleido, širdies šypsniui laisvę atidavė...

Antanas žiūrėjo į Roką ir džiaugėsi jo džiaugsmu. Ir kas, pagaliau, negalėjo džiaugtis, pamatęs naująją taip pragiedrėjusį, taip nušvitusį, kad, rodos, pati saulė būtų jo asmenybėje užtekėjusi ir vaiskiais savo spinduliais visą jo gyvatę perkošusi?

Sunkūs angliakasio batai dabar buvo kaip plunksnos ant Rokų kojų. Antanas turėjo pagreitinti žingsnius, kad neatsilikytų.

Tuoju juodu ir parėjo. Šeimininkė, pamačiusi lyg visai ne tą Roką, neiškentė nepaklausus:

—Tai jau, bečiū, pėdę mūsų

grinorius gavo, kad taip smagiai smailina?

—Taip, gas-pa-di-nėle, taip, —tarsi springo džiaugsmo žodžiais Rokas.

Pripuolė prie jo vienas įnamis, kuris savo smalsumo suvaldyti, rodos, niekad nepajėgė, ir klausia:

—Nugi, tai parodyk, parodyk, kiek gi tu čia gavai? Grinoriaus, ve, šiočia čia pėdė, —bandė jis pašiepti naujoką.

Rokas ištraukė iš kišenės raudonai dėmėtą voką ir laiko atkišęs virpančiuose pirštuose, o Antanas tuoj ir sako:

—Matai, Rokai, ar nesakiau, kad iš pat pradžių dėvėtum pirštines. Dabar, žiūrėk, jau dvi savaitės, o rankos vis dar kruvinos.

—A, čia Amerika. Be kruvinų rankų dolerių neuždirbsi ir Lietuvon dažnai nesiuntinėsi, —atsiliepė kitas įnamis, baigdamas prie cėberio nusišlostyti ir nerdamas į kelnes.

—Džordžius — žinote, ką eivėj dirba—jau gana senas mainierys, o šandien ranką taip persivarė, kad ėjo kraujas, kaip iš paipos, — pridėjo smalsusis įnamis.

—O būtų dėvėjęs pirštines, būtų taip nebuvo, — nepasidavė su savo pirštinėmis Antanas.

—El, Toniuk, koks jau čia po velniais darbas su tomis pirštinėmis. Kaip be nagų, —baigė šeimininkas.

Smalsusis įnamis neatleido Roko ir vėl lindo jam į akis:

—Tai parodyk, kiek gi tu čia gavai, parodyk? Bečiū, yisai mažai, tai sarmalinėsi.

Rokas stovėjo asloje visas sumišęs, laikydamas voką su doleriais abiem rankom, tartum kokią baisią sunkenybę.

—A, dvidešimt keturis dolerius, —suko smalsuolis, pagaliau pamatęs skaitlinę \$24 ant voko. —Tai puri gut, kaip grinoriui, tai veri gut.

—Ar tiek?! Tai iš tikrųjų gerai. Pamanyk, pirmutinė pėdė ir tokia didelė: dvidešimt keturi doleriai! —jaudinosi šeimininkė.

—Bet ir vyras ne menkas, — pridėjo Antanas.

—Ju rait, Toniuk. Vyras, tai vyras. Maža tokių tėra. Dabar mininkė, pamačiusi lyg visai ne tą Roką, neiškentė nepaklausus:

—Tai jau, bečiū, pėdę mūsų

O Rokas tik džiaugėsi giria-

PITTSBURGH, PA. — Frank McNeal su dukteria. Jis sulaukė savo "laidotuves". Automobilio buvo užmuštas žmogus, panašus į McNeal. Nepažįstamas ir buvo laidojamas, kaip "McNeal", kol nesusirado tikras McNeal.

mas. O doleriai nuvarė tamsi valdė liežuviu smalsusis įnamis šešėlius nuo jo akių ir mis.

—El, Maik, jau iš tavęs, turbut, niekad žmogus nebus. Sneki kaip koks pliuskis. Žmogus paliko Lietuvoje žmoną su pulku vaikų, o čia dabar vos spėjęs keletą dolerių gauti, jau bačkutes pirkinės. Šėm on ju! — subarė smalsųjį Miką Antanas.

—Ar nenurimsi. Kas čia dabar? Dolerių gavai, tai ir nenustygsti, kaip mažas vaikas. Duok, nušluostysiu gerai pašones ir kaklą. Bet ji tyčia į jį barė, nes jai pačiai patiko šios dienos Roko džiaugsmas ir vaikiškumas. Tai aišku. Šit, kai tik į jį baigė šluostyti jam pečius, tai taip smagiai sėmė delnų per užpakalį, kad jis net suriko: "gaspadinėle" o ta vieta paraudonavo, lyg pliaže per dieną degus...

Bet, iš tikrųjų, Rokas buvo tas pats—visai tas pats: su tais pačiais atlėtikais pečiais, tomis pačiomis lupomis, akimis, skruostais ir dantimis. Taip, tas pats kūnas,—bet jo siela, jo jausena dabar buvo "linksma kaip pavasaris, turtinga kaip ruduo."

—A, kaip gilios ir plačios kartais gali būti žmogaus džiaugsmo marios,—galvojo Rokas, žiūrėdamas į cėberio vandenį.

Šeimininkas, kaip ir visada, nusiprausė paskutinis, ir tuoj jau susedo visi valgyti.

Smalsusis įnamis garsiai čepsėdamas kramtė rukytą kumpį, užsikąsdamas *tomatėmis*. Jam labai rupėjo naujoko vidujiniai pergyvenimai, tai jis tuoj ir pradėjo:

—Kaip *fylini*, Rokai, tokią kruvą amerikoniškų dolerių gavęs?

—Kokia jau čia kruva, —greitai atsiliepė Antanas. —Užsimokė žmogus už *burdą*, *šterninkui* už drabužius, ir kiek gi čia jam beliks tų pinigų?

—Turėtų nors kelis dolerius įkišęs į konvertą šeimynai išsiųsti. Juk šitiek vaikų, ir visi maži,—kalbėjo labai rimtai šeimininkas.

—Palauks ten, palauks, kol čia Rokas kitą pėdę gaus. Dabar turi pailioti. Subatoj nupirks bačkutę, tai sugersime *grinoriaus* įkurtuves, —nenu-

—Tai susidėsimė. Kas gi mainieriui doleris pragerti, —nepasidavė Mikas.

—Jei ir susidėsimė, tai jau ant kitko, bet tik ne ant bačkutes! —stipriai atsakė Antanas.

—Gera sakai, Toniuk, —jau pradėjo ir šeimininkė. —Jei Maikis taip baisiai nori bačkutės, tai gali pats vienas ją nupirkti, ba yra *singelis*, pinigų nespėja pragerti, o žinoti taip ir nežino, ką reiškia pati ir vaikai. Tu, Maikiuk, —rodė ji į jį virpančiu pirštu, matyti, jau buvo truputėlį pyktelėjęs, —esi geras *burdin-gieris*, labai geras, tik visa bėda su tavim, kad nenori ženy-tis ir nieko neišmanai apie žmonos ir vaikų užlaikymą, tai šėrap! —riktelėjo ji.

Smalsusis Mikas susigėdo ir pritilo, nosį pakoręs. O tuo tarpu kitas įnamis, Kazys, bet čia visų tevdinamas "Caliu", irgi jau neberimo. Jis, mat, vaikinas buvo labai rimtas ir tautus ir, kas svarbiausia, kad jau buvo išsiuntęs laivakortę vienai savo kaimo mergaitei, kurią dar Lietuvoje budamas giliai pamylėjo ir, išvažiuodamas Amerikon, iš visos širdies jai sakė: "Onute brangi, kai tik spėsiu užsidirbti pinigų,

—Tai visų pirmiausia prisijūsi tau laivakortę. Tikėk man, Onute, tikėk." Dabar jis tarė:

—Tai šūur, tai šūur, *miscle*. Rokas paliko žmoną anapus jurių-marelių, paliko ir pulką vaikų, sakysiu, kaip pupų-čių, tai į ką čia dabar panašu reikalauti iš žmogaus bačkutės. Šėm on ju, Maik, šėm!! —gėdino jis Miką taip pat, kaip ir Antanas pirmiau.

(Bus daugiau)

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE 6630 S. Western av. Telefonas: HEMLOCK 9252

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS Mano 20 metų praktikavimas Jūsų garantavimas. Optometrical Akių Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, migrenos, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolinaregystę. Pri- rengia teisingai akinius. Visuose at- itikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausius klaidas. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį. Daugelyj atsitikimų akys atitaiso- mos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYOJAS Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St. Nedėliomis pagal sutartį. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį. Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro 8939 SOUTH CLAREMONT AVE. Valandos—9—10 A. M. Nedėlioj pagal sutartį.

+

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYOJAS IR CHIRURGAS Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak. 1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON STREET Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330 Namu telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9. Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9 Šventadieniais: 11 iki 12.

Dr. V. A. Šimkus

GYDYOJAS IR CHIRURGAS ir Akinius Pritaiko 3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994 Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį 4143 So. Archer Ave. Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą Ofiso Tel.: YARDS 4787 Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47 Street Telefonas YARDS 2246 Valandos nuo 9 iki 8 vakaro. Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYOJAS IR CHIRURGAS 2808 West 63rd St. VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

Ofisas Canal 7329 Res. Seeley 0434

Dr. Peter John Bartkus

GYDYOJAS IR CHIRURGAS 2202 W. Cermak Road Ofisas atdaras: 2-4 p.p. ir 7-9 vak. ir susitarus.

DR. A. JENKINS

(Lietuvis) GYDYOJAS IR CHIRURGAS 2500 West 63rd Street Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį. Ofiso Tel. PROSPECT 6731 Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro. Šventadieniais tik susitarus. Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja 6900 So. Halsted St. Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus. Ofisas ir Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakarą ir nedėliomis. Tel. CANAL 3110 Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

O F I S A S 4729 So. Ashland Ave. 2-ros lubos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną. Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE. Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3290

ADVOKATAI

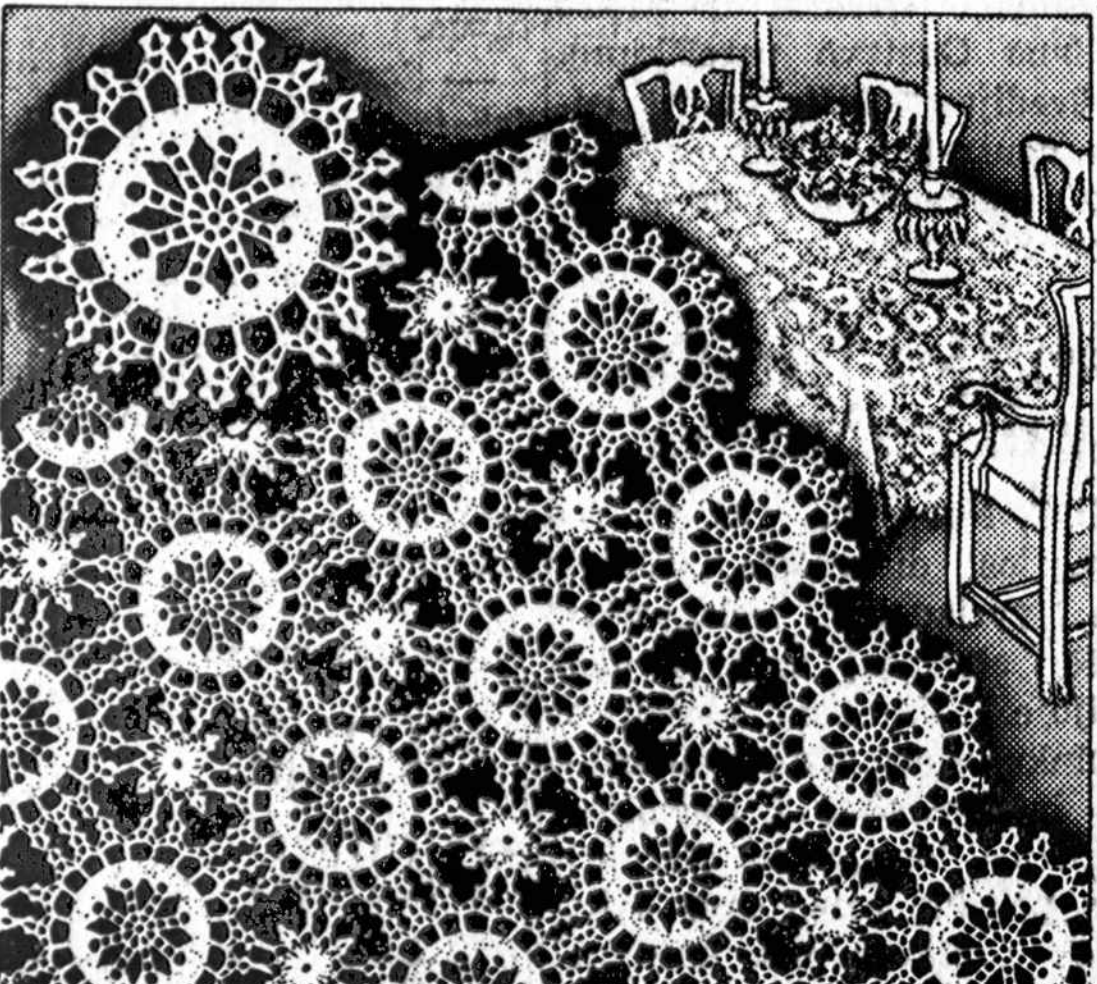
K. P. GUGIS

ADVOKATAS Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2 Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30 Telefonas YARDS 0818 Ketvirtadieniais ir Sekmdieniais—pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS 7 So. Dearborn St. Room 1230 Ofiso tel. CENTRAL 1824 Namų Tel.—Hyde Park 3395

Garsinkitės "N-nose"

CROCHETED MEDALLIONS PATTERN 2412 No. 2412—Megsti medalionai staltiesei.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2412

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

KORESPONDENCIJOS

Scottville, Mich.

Michigano ukininkai

Lietuviai ukininkai pamatė, kad neužtenka vien turėti pašalines draugijas, bet reikia turėti ir politinę klubą. Praėjusį metų tad čion liko suorganizuotas Lietuvių Politinis Klubas. Į pastarąjį prisirašė ir daug tokių ukininkų, kurie jokiai kitai draugijai nepriklausė. Metinė mokestis gana maža, tik dvidešimt penki centai. Įstojo jokia nėra. Kol kas klubas turi gražų būrelį narių ir izde kelis desėtkus dolerių.

Vasario 3 dieną 1940 m. klubas buvo surengęs balių su

AKINIAI Visokios MADOS

\$2.45

pritaikyti akims su pilna garantija. Ekaminavimas akių veltui. Sulaužytą lėną padarome už \$1.00. Nauji tempeliai 50c. Adjustinimas akinų veltui. Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis randasi didžiulėje Joseph F. Budriko krautuvėje košną dieną ir nedėlioj iki 4 val. popiet.

Joseph F. Budrik
Furniture House
3409-11 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151

MADOS

4389

No. 4389—Išiginis kostiumas. Sukriptos miosos 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba pridurti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba paštomatiniu būdu. Užsakymus. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

programa. Programa išėjo gana gerai. Keletą liaudies dainelių padainavo choras iš penkių asmenų po vadovystę V. Martinaičio, pritariant ant piano ir V. Galvidžiui ant smuiko. Tarpe ukininkų randasi gerų balsų, tik juos reikia pralaužti. Viršminėtame chore gerai pasirodė Angelija Galvidienė ir M. Martinaitienė. Gerai pasižymėjo su pianu ir dainelėmis maža aštuonių metų mergaitė, Milda Pilipaitė. Pastaroji nors keli mėnesiai kaip pradėjo mokytis ant piano, o jau gaidas gerai sugaudo. Su savo tėvu V. Pilipū, kuris pritarė ant gitaros, gražiai sudainavo keletą dainelių. Padeklamavo Ona Lapėnas ir Jonas Švelnis. Pasibaigus programai, prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki antrai valandai ryto. Muzikantai V. Martinaitis ant piano, o V. Galvidis ant smuiko rėžė taip, kad svetainės langai barškėjo. Po balių publika su gera nuotaika skirtėsi namo.

Vasario 10 d. vakare klubas laikė susirinkimą. Po susirinkimo buvo pakeltos diskusijos, ar S. V. įsivels į Europos karą. Buvo išreikšta visokių nuomonių. Kiekvienas kalbėjojas pradėjo kalbėti apie S. V. ir nukrypo į Rusiją ir Suomiją. Labai gerai, kad žmonės gauna padiskutuoti ir išreikšti savo mintis.

Po klubo susirinkimo paprastai nariai pasilinksmina, pasišoka, pasikalba apie būgančius reikalus. Šią kartą užteko tik diskusijų. Klubas išrinko tris korespondentus: V. Martinaitį, J. Juodaitį ir į anglišką spaudą M. Pilipienę.

Išliko nelaimė du lietuvių ukininkus: Joną Vilkų ir B. Vizgaudį. Sudegė jų štubos iki pamatų ir visos drapanos ir rąkandai.

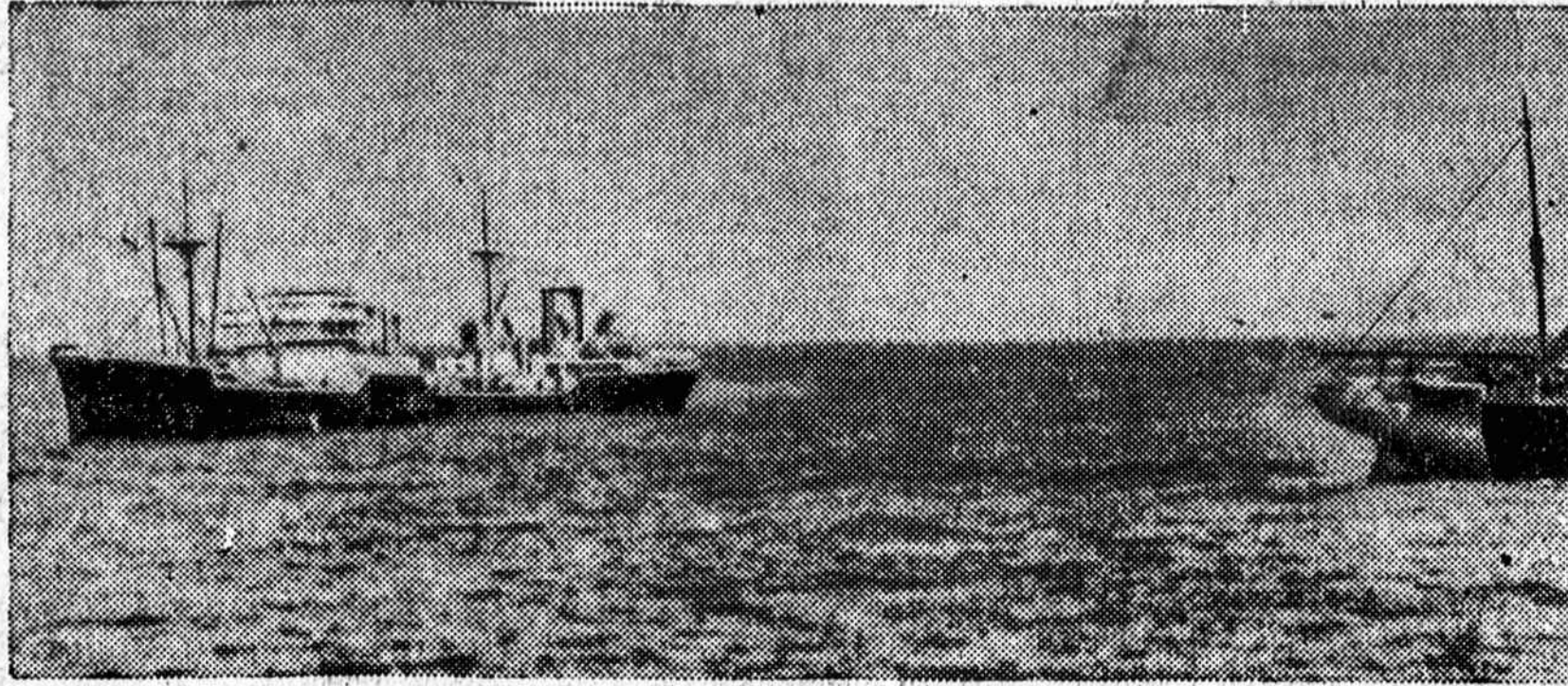
L. U. Z. Draugija, kurios jie yra nariai, mano kiek sušelpiti iš izdo ir rengia balių jų naudai kovo 30 dieną.

Vasario 12 dieną čion pasimirė sena ukininkė ir "Naujienų" skaitytoja M. Matulavičienė, apie 72 m. Jos kunas buvo išvežtas į Chicago palaidojimui, nes ten ilsisi ir kiti jos šeimos nariai.

Velionė buvo ramaus budo ir taikiai sugyveno su kaimynais.

M. Martinaitienė praėjusį savaitę važinėjo Chicagoje su M. Bundza ir pargabeno tą gražią dovaną, kurią jos vyras V. Martinaitis išlaimėjo "Naujienų" baliuje, sėklyčios dviejų gabalų setą (parlor set). Setas buvo gana gražus ir geriausios išdirbystės iš Peoples Furniture Co. V. Martinaičiai turėjo jau seniau panašų setą pirke, tai du turėti per daug. Draugė M. Martinaitienė išlaimė viršminėtą setą ant valgomojo kambario seto su Peoples Furniture kompanija. Kaip sėklyčios setas buvo gražus, taip ir valgomojo kambario setas gana gražus ir gero išdirbimo. Tokio seto šioje apylinkėje niekas, tur but, neturi. Draugai V. Martinaičiai, kaip girdėjome, rengia puotą tą grožybę įvesdinti. V. Martinaitis labai dėkingas "Naujienoms" ir Peoples Furniture Co.

Ukininkai laukia pavasario. Matyti, laukuose važinėja su rogėmis ir nuo patvarčių gabena trąšas ant dirvų. Kai kurie kerta malkas kurui. Netrukus atskris pavasario paukščiai. Varnos ir strazdai — tai pirmieji pavasario paukščiai. Kai kurie ukininkai metė skaitę kitų partijų laikraščius, pasiėmė "Naujienas", nes "Naujienos" paduoda teisingiausias žinias iš karo lauko ir kitur. Valio Naujienos! —Klubo Koresp.

Vokiečių provizijos laivas "Altma-k", kuris buvo naudojamas kaip kalėjimas paimtiems į nelaisvę anglų jūrininkams, pagaliau pateko anglams į rankas.

Kenosha, Wis.

Rinkimai. — žuvo Mar'jona Totilas. — Gražus Kultūros Draugijos vakaras. — C. K. Braze turėjo surpizą.

Artinasi kovo mėnuo ir politiškas judėjimas pradeda gyvėti, nes įvyksta rinkimai į įvairias valdiškas miesto vietas. Įvairaus plauko kandidatai daro pažadus, kad tik būtų galima gauti balsotojų pritarimą. Bet mums balsotojams yra svarbu susipažinti, kas bus mums naudingas, o kuris gali būti žalingas.

Siemet bus renkami miesto konsilmanai. Dar nėra tikrai žinoma, kurie status savo kandidatūrą, bet mūsų tautietis Jonas Martin vėl norės būti išrinktas, tad bus reikalingas lietuviams vėl pasidarbuoti, kad būtų išrinktas į tą svarbią vietą.

Vėliau pakalbėsime daugiau apie rinkimus, nes bus žinomas kandidatų sąrašas.

Pamačiau liudną žinią vietiniame laikraštyje — tai mirtis Marijonos Totilas, darbuotojo Kultūros Draugijoje Antano Totilo motina. Priežastis mirties, — automobilio paslydimas nuo kelio vasario 4 d. Automobilis atsimušo į medį ir p-ia Totilas liko sunkiai sužeistas. Ligoninėje išbuvo 9 dienas, bet gyvasties nebuvo galima išgėbėti.

Velionė iš Lietuvos atvyko 34 metai atgal ir apsigyveno Kenosha. Mirė turėdama 55 m. Priklausė Lietuvos Balso Draugijoje. Liko vyras Jonas, sunus Antanas ir duktė p-ia Anthony Wilker. Sunus Kazimieras pasimirė gruodžio 26 d. 1939 m. po sunkios ir ilgos ligos. Velionė pažinojau ilgą laiką. Reiškiau gilią užuojautą likusiems.

Sausio 28 d. Kultūros Draugija turėjo gražų metinį renginį; buvo rodomi krutami paveikslai apie Pabaltijo valstybes ir švediją. Filmos gražios ir spalvotos, nutrauktos pastangomis Swedish American Line. Skolinamos nemokamai organizacijoms, tad patartina pasinaudoti šia proga. Buvo ir trumpas pajavirimas.

Grupė mergaičių iš Mary Reiley šokių mokyklos išpildė keletą numerių. Tarpe šokėjų buvo dukrelė mums gerai žinomų ponų K. Varnių, butent, Irene, Ji išpildė gabiai du šokius — tai "Gavotte ir Soft Shoe", akrobatišką šokį. Jau nutė mergaitė gali turėti ateitį, bet, suprantama, turės dar daug metų studijuoti, nes prasiimti į profesiją kelias yra sunkus. Tėveliams tad daug išlaidų susidaro, bet gali buti ir didžiausias ateityje.

P-lė A. Jocius pianu pritariant J. Rastie sudainavo "Japanese Sunset" ir "Aš bijau pasakyti". Komentarių apie šiuos panelių dainavimą ir piano valdymą nedarysiu. Galiu pasakyti tik tiek, kad dainavimas p-lės Jocius yra geras, balsas stiprus ir malonus.

P-lė A. Jocius yra narė Kultūros Draugijos ir šiomis dienomis įstojo į SLA.

RENGIANTIS PRIE EKONOMINIO CENTRO KONFERENCIJOS

Vaizbos Butų ir Profesionalų Sąjungų žiniai.

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Valdyba numatydama, kaip nepatogu yra Vaizbos Butams ir Profesionalų Sąjungoms gyvuoti be aiškių įstatų ir be paties Ekonominio Centro Statuto, nutarė šaukti Vaizbos Butų ir Profesionalų Sąjungų specialiųjų įgaliotųjų suvažiavimą įstatams ir statutui formaliai priimti.

Apie suvažiavimo vietą ir laiką bus netrukus pranešta spaudoje ir laiškais.

Tame suvažiavime bus patikėta Vaizbos Butams įvairūs veikimo ir artinimosi planai.

Vaizbos Butai ir Profesionalų Sąjungos prašomos svarstyti suvažiavimo klausimą dabar ir parupinti savo delegatui kelionės išlaidas.

Kadangi tai bus konstitucinis bus nuo kiekvieno Vaizbos Buto ir Profesionalų Sąjungų siųsti po vieną atstovą. Galės dalyvauti ir kiti ty organizacijų atstovai, ypač valdybų nariai, bet jie įstatų klausime neturės sprendžiamo balso.

Šio mėnesio 9 d. būrelis draugų, butent, J. Martin, J. Baubonis, E. Untulis ir aš pats sumanėme iškirsti šposą mūsų senam darbuotojui C. K. Braze — pauliavoti ir pasveikinti gimtadienio proga. Kazys prisipažino, kad jau praleido 63 metus ir jaučiasi kaip jaunikaitis. Taipgi į pagalbą paėmėme jo švogeri Vladą Pepoll. Pasiėmę gardumynų, o taipgi bulvių su silkėmis, važiavome pas C. Braze dukterį bei žentą p-ną Naumczyk, kur dabartinis laiku tėvas ir gyvena (mať, p-ia J. Braze leidžia žiemą Floridijoje).

Praleidome smagiai kelias valandas lošdami kortomis. Buvo įteikta jubiliatui ir dovanėlė atminimui ir linkėta ilgai gyventi ir kaip iki šiol darbuotis žmonijos labui. —H. L.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kuriuose randasi ta-vernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Jums Nereikalinga

ŠITO

Kada Vartojate

TELEFONĄ

• Nebus reikalo apsiminti dėl sniego, lietaus ar žiemos vėjų, kada reikalus stengsies atlikti telefonu. Nereikės nė tą nuėjimo bei parėjimo laiką gaisinti, nes telefonas nuskris per gatves bei miestus į sekundes laiko dalelytę. Kas kitas galėtų tiek jums laiko bei pastangų sutaupyti ir nunešti žinią į tiek daug vietų į taip trumpą laiką ir taip pigiai — kaip jūsų patogusis telefonas?

ILLINOIS BELL
TELEPHONE COMPANY

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - \$4,000,000.00

Atsargos fondas virš - - \$300,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

**STANDARD
FEDERAL SAVINGS**

LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12

Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S.

GOVERNMENT

SAVINGS FEDERALLY

INSURED

4192 ARCHER AVENUE

KLAUSYKIME

ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ

**LIETUVIŠKŲ RADIO
PROGRAMŲ** 10:00 VAL. RYTO
1480 KC.
8 STOTIES

W.H.I.P.

Laikykit Pinigus SAUGIOJ ISTAIGOJ

JEI SPAUDŽIA reikalai... jei reikia pinigų... ar manai pirkti namus, ar senus pataisyti, visuomet ateik pasitarti. Jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, atnešk pasidėk... čia apsauga tikra ir dar nuošimtis geras. Dabar Naujienų Spulka moka 3 1/2% palukany. Jaunuoli!... tavo tėvai vargus vargdami sudėjo turtus, davė tau mokslą, nes jie žinojo kaip reikia taupyti. Pradėk sau taupomąją sąskaitą dar šiandien NAUJIENŲ SPULKOJ.

UŽTIKRINK SAVO INDELIAMS TIKRĄ APSAUGĄ IR PELNĄ.

ČIA VISŲ INDELIŲ APDRAUSTI IKI \$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING,

LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION

1739 SOUTH HALSTED STREET

Telefonas, CANAL 8500

Lietuvos Padangėje

NAUJIEMS METAMS — NAUJI DARBAI

Vilniaus Raktų braižinys ir sugestijos. — Amerikoje komitetas išleis Vilniaus Raktų knygą su Raktų savininkų biografijomis. — Medžiaga Amerikos Lietuvių Istorijai. — Kaip susitvarko Vilniaus žydų bendruomenė. — Šiandien jų pajamos tikrai iš kapinių. — Mūsų karo pabėgėlių yra 3,700, skubios pašalpos reikalingų 500. — Rusų vargai. — Steigiamos valgyklos Vilniuje ir Vilniuje.

(Laiškas iš Lietuvos)

Paskutiniame prieš Naujus Metus posėdyje Vilniaus Krašto Remti Draugijos vyr. Komitetas svarstė du svarbiausius dalykus, būtent:

a) Vilniaus Raktų statutą ir b) V.K.R. Draugijos sąmatą 1940-iesiems metams.

Vilniaus Raktų susidomėjimas visuomenėje Lietuvoje labai gyvas: tai yra ypatingai graži naujiena, turinti gilią simbolinę reikšmę. Vilniaus Raktų tikslas suburti viso pasaulio lietuvių savo amžinajai sostinei įjungti į Lietuvos valstybę, ir,

kiek tiktai galint, padėti Vilniaus miesto ir Vilniaus krašto žmonėms atsistatydinti dvasiniai (ir medžiaginiai) po didelių karo sunkenybių, kurias jiems teko išgyventi.

Susirinkime buvo apžiūrėtas dailininko J. Burbos pateiktas piešinys, kuriame parodytas jo suprojektuotas Vilniaus Raktas. Burbos piešinyje jungiasi du motyvai: liaudies motyvas ir Lietuvos heraldika.

Komiteto nariai, susidomėję, svarstė dailininko pateiktą planą, darė savo pastabas, siūlė vienokius arba kitokius pakeitimus. Galutinis Vilniaus Raktų braižinio svarstymas paliktas sekančiam susirinkimui, kuriame turės dalyvauti ir Vilniaus Raktų valdytojų sekcija, kuri suorganizuota prie vys. Komiteto.

Vilniaus Raktų sekciją prie V.K.R. Draugijos sudaro šie Lietuvos veikėjai: pirmininkas — prof. Bl. Čėsnys, nariai: prof. J. Meškauskas, V. Augustauskas, A. Vosylius, A. Latvėnas, J. Burba ir inž. V. Graičiūnas.

Vilniaus Raktas bus platina mas visame pasaulyje, kur tik gyvena lietuviai, neski-riant tautybių: kas jaučiasi ne-utraukęs su Lietuva ryšių, tas bus kviečiamas įsigyti Vilniaus Raktą ir parodyti Lietuvai, kad jam rūpi palaikyti su ja ryšius ir padėti jos sostinei.

Aišku, kad ypatingą dėmesį teks kreipti į gausingiausią ir duosniausią Amerikos lietuvių išeiviją — lig šiol jų pasiaukojimas Lietuvai ir duosnumas Lietuvos reikalams gal ir nebuvo tinkamai atžymėtas. Šiuo klausimu dabar ryžosi susirūpinti V.K.R. Draugija: Amerikoje bus išleista Vilniaus Raktų knyga, kurioje bus išspausdintos biografijos visų amerikiečių, kurie įsigys Vilniaus Raktą. Tai bus, kaip Kaune manoma, monumentalus leidinys: jame turės tilpti visi Amerikos lietuviai.

Yra pagrindo manyti, kad tokioje knygoje bus surinkta nemaža medžiagos Amerikos lietuvių istorijai, nes amerikiečių lietuvių visuomeninio gyvenimo istorijos medžiagai parinkti dar nebuvo parodyta pakankamai pastangų.

Pasakyto akyvaizdoje, norėčiau tikėti, kad Amerikoje nesiras tokių lietuvių, kurie nepa- norėtų patekti į Vilniaus Raktų knygą ir galėtų pasakyti ateities kartoms, jog jiems buvo, yra ir bus brangus savo tėvų kraštas ir to krašto dirbamieji visuomenės darbai.

Toliau, susirinkime Draugijos pirmininkas Dr. J. Navakas referavo apie savo kelionę į Vilnių ir apie tuos reikalus, kuriais Draugijai teks juo greit-čiausiai rūpintis. Įdomių žinių pirmininkas suteikė apie savo apsilankymą Vilniaus žydų bendruomenėje. Čia pirmininką pla-čiai informavo Vilniaus žydų bendruomenės pirmininkas ir didelis lietuvių tautos bičiulis Dr. Vigodskis. Vilniaus žydai savo visuomenės gyvenimą ap-rupina autonominiu pagrindu: jie apsidėjo mokestimis ir iš jų tenkina visus savo bendruome- nės kultūros ir savišalpos rei- kalus. Jų sąmata siekė metams 600,000 litų. Dabar, kai gyven- nias buvo karo suardytas, bel-

Anglių jurininkai, kurie buvo išlaisvinti iš vokiečių kreiserio "Altmark."

ko tikrai 150,000 litų pajamų iš žydų kapinių, ir tie pinigai bu-vo panaudoti žydų bendruome- nės reikalams. Žydai supranta, kad Lietuvai tenka turėti dide- lių išlaidų krašto atstatymo dar- bams, dėl to jie, nepaisant dide- lių savo sunkenybių, iš Lietu- vos valstybės išdo nereikalaus savo bendruomenės išlaidų, bet pa- tys jas sau rupins.

Žydų pabėgėlių Vilniuje yra apie 11,000, iš jų 4,000 yra rei- kalingi greitos pagalbos ir mai- tinimo. Šiuo reikalu rūpinasi pasaulinė žydų organizacija "Joint": ji skiria apie 50,000 dol. kas mėnuo pabėgėliams iš- laikyti ir šelpti.

Pirmininkas pranešė, kad Lie- tuvių Komitetas Vilniuje, ku- riame dirba p. Baltrušaitis, tvarkosi labai gerai, vadovy- mui turi pritarimo, visame komi- tete yra pavyzdingas susiklau- symas. Lietuvių pabėgėlių rei- kalas yra labai skaudus: jie ne- gauna, iš kitur jokių pašalpų. dėl to pirmininkas paskyrė iš komiteto lėšų 3,000 litų, ir ku- rių buvo nupirkti drabužių ir skalbinių. Lietuvių bendrabuty- je visko trūksta: nėra čiužinių miegoti, nėra antklodžių, nėra šaukštų. Bendrabutyje lietuvių pabėgėlių yra apie 500. Iš viso lietuvių karo pabėgėlių priskai- toma apie 3,700. Ypatingos ir skubios pašalpos reikalingų yra nemažiau kaip 500 žmonių.

Pirmininką lankė ir Vilniaus rusų visuomenės delegacija. Ir jie prašė pašalpos. Ypač didelis esąs reikalas sušelpiti senelius ir mažus vaikus jų prieglaudose. Ligi karo rusų gimnazistų buvo 300, dabar jų beliko 150. Jie nusiskundžia, kad iš jų draugi- jų kasos apie 30,000 litų buvo kitų išsivežta, dabar jie liko be lėšų. Pirmininkas davė pašalpą ir tiems vargšams, iš viso 4,500 litų, trims mėnesiams, po 5 li- tus mėnesiui kiekvienam asme- niui.

Moksleivių šelpimo sekcijos pirmininkas p. V. Tumėnas pa- reiškė, kad Vilniaus krašte esąs didelis vargas, ir pašalpa esanti tuojau reikalinga. Dabar ketu- riolika lietuvių iš Vilniaus krašto Kaune lanko Vaikų Dar- želių vedėjų kursus; tos kur- santės labai neturtingos, reikia joms piniginių paramos. Nutar- ta skirti kursantėms stipendi- jas, po 80 litų mėnesiui, pasko- los formoje. Ligi liepos mėne- sio reikalinga ben 10,000 litų. Gražinimą paskolos sutvarkyti taip, kad nesudarytų nepake- liamų sunkumų — po 20, ar po 15 ir po 10 litų mėnesiui, kaip kas galės.

Buvo svarstytas valgyklų rei- kalas. Nutarta tuojau steigti Naujoje Vilniuje valgyklą — to- je vietoje yra apie 10,000. Gye- ventojų, jų tarpe nemažas skai- čius bedarbių. Vilniuje taip pat skubiai rei- kalinga steigti valgyklas. Siuo- la maistei viena lietuviams, o antra mėsiai. Valgykloms išlai- kyti skirti avansai. K. V.—as

Juodoji Auto Spalva Eina iš Mados

Praeitaisiais metais Juodosios Spalvos Reikalavimas Nukrito Iki 40%. Buick'as Sietkasi Rinkoje Viršūnį

Kaip parodo Buick automobilių dirbtuvių rekordai modernesnieji automobilių pirkė- jai labiau vertina spalvuotus karus. Anot Buick dirbtuvės rekordų, tik vienas pirkėjas iš trijų perka juodą Buick'ą, du perkasi mėlynos, žalios, pil- kos, rudos, maroon, kremavos, arba iš šių spalvų dvitoniš- kias kombinacijas spalvos.

Bet, juodoji spalva, kol kas, procentiniai imant, labiau perkama spalva. Jos išparduo- dama 33.9%. Vienok, kasmet ji savo vietą labiau ir labiau užleidžia kitoms. Iki praėitų- jų metų juodosios spalvos auk- štuma buvo 80% visos gamy- bos. Bet jau praėjaisiais metais ji nukrito net iki 40%.

Gi, bendrai imant, analizo duomenys parodo, kad juodo- ji spalva atstovauja 33.9%, tamsiai pilka 9.7, dvitoniš pil- ka 8.8, tamsiai žalia 8.7, ma- roon 8.5, šviesiai mėlyna 7.6, dvitoniš mėlyna ir pilka 5.8, šviesiai pilka 5.7, tamsiai mė- lyna 5.1, šviesiai žalia 2.8, ru- da 2.0 ir kremava 1.2. Beto, yra dar gaminamos ir kitokių spal- vų kombinacijos. Šioms tenka tik apie 2%.

Buick'as Skaičia

Analizuodami spalvų skai- čius pagal jų užimamas vietas pirkėjų mėgėjų skonio respub- likoj, matėme kad juodoji spalva pradeda nustoti savo pozicijas viena po kitos. Bet lygindami skaičius mes priei- name prie to, kad Buick'as parduoda užkariauti vis daugiau ir daugiau vietos rinkose. Tai- gi, atpdo, kad jis kai kuriems broliams ima lipti ant kulnų.

Štai jums šių metų sausio mėnesio duomenys. Per antrą- jį dešimties dienų laikotarpį buvo išparduota 46.5% daugiau negu praėitų metų tokį pat laikotarpį. Tariant vienetomis, buvo išparduota 6,429 automo- biliai. Tuo tarpu kai per p- rmas dešimties dienų buvo parduota 5,653 ir 4,328—toku pat laikotarpiu praėjais me- tais. Per visą sausio mėnesį iš- parduota 12,082, praėjais me- tais—7,954. Taigi, 4,128 karai, arba 51.9% daugiau per vien 20 dienų laikotarpį.

Sausis kalba gerai, dar ge- riau kalba vasaris. Jis skaito- mas Buick gamyboje net ge- riausiu. Tik pamanykite, 46.6% daugiau parduota Buick'u ne- gu visa praėitų metų gamyba, arba veik tris kartus vidutinio visų 10 metų gamybos skai- čiaus.

Tai didžiausia gamyba,

sako p. Hufstader, generalis General Motors korporacijos pardavimų skyriaus vedėjas. Iš viso parduota 100,473 1940 metų modelio, kai per tokį pat laikotarpį 1939 metų modelio parduota tik 71,275. Tai yra 41% pakilimas. (Skelb.)

KAUNAS. — Kadangi Lietu- va įsigijo savą valstybinį taba- ko fabriką, nuo šiol ta milio- ninė pramonės šaka nebebus vien tik privačių verslininkų grupės pelno sritis, o joje da- lyvaus ir pati valstybė per tam- tikras organizacijas. Tenka su- žinoti, kad valstybiniam Vil- niaus tabako fabrikui eksploa- tuoti numatoma sudaryti akci- nę bendrovę ir jai suteikti mo- nopolines teises. Ta bendrovė i- vėžusi tabako žaliavas iš užsie- mo, kas skirstys vietas tabako fabrikams. Be to numatyta plė- sti vietinio tabako auginimą ir gerinti jo rūšis, kad tikty pramonės reikalams. Tam reikalui su ukininkais bus sudaromos sutartys, kaip kad yra sudar- mos su cukrinių runkelių au- gintojais. Reikia pastebėti, kad Lietuvoje, ypatingai jos pietinė- je dalyje, užauga geros tabako rūšys, kurių ir dabar jau nema- ža primašoma į tabako gami- nius.

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940
SOKOLŲ SALEJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta Perkant 5 tonas ar daugiau \$7.65
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonas ar daugiau Tonas \$7.75
Sales Tax ekstra.

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINIUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS ISLYGOMS
• Mokėdami kaip rendą—išmokėsit už savo namą.
• Pirm negu duosit darbą, kreipkitės pas mus, gausit geras sąlygas. APSKAIČIAVIMAS DYKAI.

B. SHUKIS & CO.
4131 SO. FRANCISCO, AVE.
Telefonas LAFAYETTE 5824

"NAUJIENŲ" Radio Programai

DAINOS, VELIAUSIOS ŽINIOS IR IDOMŲ PASIKALBĖJIMAI

kiekvieną sekmadienį

nuo 11:00 iki 11:30 val. ryto, iš stoties W.G.E.S., 1360 kilocycles.

Spausdinam

PLAKATUS. BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

Remkite Lietuviai
Zyduka
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR
CO. — Wholesale
4707 E. Halsted St.
Tel. Boulevard 9014

TYPEWRITER
Rentals
3 MONTHS
\$5
Rental Applied on Purchase
WAGNER
Typewriter Sales and Service
3712 So. Western Ave.
Phone LAFAYETTE 3534

PETER SUDENT
Atidare naują vietą ir
PIKNIKAMS DARŽA
Gražus tavernas, patogus
privažiavimas.
6600 W. 111th St., Worth, Ill.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom formičius, pianus ir
visokius rakandus bei storus.
Vežam i farmas ir kitus miestus.
Zemą kainą. Musų Darbas ga-
rantuotas. Taipgi pristatom an-
glij i visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškomis užlai-
domis ir Hollywood
šviesomis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie
Barcus
RYTINĖ RADIO
VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto
iki 9:15 vakaro.
Išgirsit vėliausias žinias,
muziką ir kitus idomius
pranešimus.

Remkite tuos, kurie
garsinasi
"NAUJIENOSE"

NAUJA
MADŲ
KNYGA

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų
knygą, kurią galite gauti pas
mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Snare Drum \$22.50
\$28.00 vertės, Specialas
Visa eilė drumų ir jiems
reikmenys.
GOLDSTEIN
Muzikos Krautuvė
914 MAXWELL ST.

MADOS

No. 4386—Ploninanti suknelė.
Sukirptos miosos 34, 36, 38, 40, 42,
44, 46 ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar da-
giau virš nurodytų pavyzdžių
prašome iškirpti paduotą blan-
kutę arba priduoti pavyzdžio
numerį pažymėti mirą ir aiš-
kiai parašyti savo vardą pa-
varde ir adresą. Kiekvieno pa-
vyzdžio kaina 15 centų. Gali-
te pasiųsti pinigų arba paš-
to ženkleliais kartu su užsaky-
mu. Laiškus reikia adresuoti:
Naujienos Pattern Dept., 1739
So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau
atsiųsti man pavyzdį No. _____
Miosos _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

